

formán meg kell védeni a Dunán és Triesztben. A dunai államok csak ebben az esetben tudnak független államként együttműködni más országokkal.

Más szavakkal ez azt jelenti: a dunai államok nem tűrik többé, sem Triesztben, mégkevésbé a Dunán, hogy idegen érdekeket, imperialista hatalmi törekvéseket ékeljenek a demokratikus kisállamok közé és ugyanúgy, mint Mussolini tette, amikor Magyarországot Trieszttel, Zsarártva, csatlósai sorába kényszerítette, most az egyik, vagy másik dunai államot ugyanezekkel az eszközökkel és ugyanilyen körülmények között arra használják fel, hogy megbontsa a dunai államok szoros együttműködését és a békétlenség keletkezésével elősegítse az idegen imperialista törekvések megvalósulását. A dunai kérdést az érdekeit államok maguk akarják rendezni úgy, ahogyan az érdekeiknek legjobban megfelel. A béke és biztonság szempontjai azt követelik, hogy a szövetségesek ne csak ne nehezítsék meg a dunai államoknak ezt az együttműködését, hanem segítsék elő azt, nem szabad, hogy bereghez jussanak a Dunán azok az erők, amelyek a harmadik háborúra uszítanak és elől a szempontból a Duna-probléma a világbéke problémája, amelynek helyes, vagy helytelen megoldásán is áll, vagy bukik a jövőendő fejlődés nyugalma és a dunai államok biztonsága.

A LENINIZMUS LEGHATALMASABB MŰVE

Irta: Alekszandrov Alekszander

II.

A trockisták és buharinisták elleni harcban Sztalin kifejtette Lenin tanítását a szocializmus fölépítésének útjairól a Szovjetszövetségben, az ország gyáriparosításáról, mint az Sz. K. (b) P. vezérfonaláról, a mezőgazdaság kollektivizálásáról és a kulákok, mint osztály felszámolásáról a teljes kollektivizálás alapján. Amíg a trockisták szerint a középparaszt kiskereskedő és kisbirtokos és ilyenképen lehetetlenség vele szövetségre lépni, a tőkés rend jobboldali visszaállítói megtagadták kisbirtokosi tulajdonságainak szocialista átváltoztatását és a parasztságnak teendő állandó engedelmények politikáját hirdették, a kulák »békés belenövését« a szocializmusba. Addig Sztalin behizonyította, hogy:

»A leninizmus föltétlenül a parasztság alapvető tömegeivel való szövetség alapján áll, a középparasztokkal való szövetségért küzd. De nem akármilyen, hanem az olyan szövetségért, amely biztosítja a munkásosztály vezető szerepét, megszüldíti a proletár diktatúrát és megkönnyíti az osztályok megsemmisítését.«

A munkásosztály és a parasztság szövetségéről szóló tanítás által vezetve, amely tanítást Sztalin fejlesztett ki és alkalmazott a valósághoz, a Párt pozíciójává zúzta a trockista-buharinista kihívásokat, a parasztságot a kulákság felszámolásáért folyó harc útjára fordította, a kollektivizálás útjára és megvalósította és megszilárdította a kolhozrendszer győzelmét a Szovjetszövetségben. Ily módon az országon belül véglegesen megsemmisültek a tőkés rend visszaállításának utolsó forrásai is! Ez az Októberi forradalom lendületével és jelentőségével egyenlő óriási forradalom nem valósulhatott volna meg Sztalin hatalmas elméleti munkája nélkül, amely megvilágította harcunk útját és módszereit, Sztalin Lenin nyomdokában haladva kifejlesztette a nemzeti kérdés marxista-leninista fölfogását. Még 1913-ban jelent meg híres munkája: »A marxizmus és a nemzeti-gyarmati kérdés«, amely Lenin

legmagasabb elismerését váltotta ki. Következésképpen védve Lenin álláspontját a nemzeti-gyarmati kérdésben és azt tovább fejlesztve Sztalin szétzúzta a nagy orosz sovinizmust és polgári nacionalizmust, rámutatott a népek barátságának útjára, mint a proletár forradalom eredményére az azelőtt elnyomott nemzetiségek gazdasági és kulturális elmaradottsága fölszámolására. Ma a Szovjetszövetség az egyetlen soknemzetű ország a világon, amelyben a nemzetek valóban és nemcsak alakilag egyenjogúak, és ahol valóban virul a népek testvérisége. A lenin-sztalin nemzeti politika ezen világraszóló győzelmét Sztalinnak a nemzeti kérdésre vonatkozó elméleti munkája készítette elő.

Az Októberi forradalom tizedik évfordulója alkalmából íródott »Az Októberi forradalom nemzetközi jellege« c. cikkében Sztalin bámulatos erővel mutatott rá az Októberi forradalom hatalmas jelentőségére. Az Októberi forradalom nemcsak nemzeti keretekre korlátozódó forradalom, az mindenekelőtt

»nemzetközi jellegű, világméretű forradalom, mert az emberiség történetében mélyreható fordulatot jelent a régi tökéletes világból az új szocialista világba.«

Az Októberi forradalom elvileg különbözik az összes előző forradalmaktól. Célja nem az, hogy a kizsákmányolás egyik formáját annak másik formája váltsa föl, hanem a megsemmisítése annak, hogy ember az embert bármiként is kizsákmányolja, hogy hatalomra vigye a legforradalmibb osztályt és megszervezze az új osztály nélküli szocialista társadalmat.

Éppen ezért az Októberi forradalom győzelme gyökeres fordulatot jelent az emberiség történelmében, gyökeres fordulatot a világ proletáriátus szabadság mozgalmában, az egész világ kizsákmányolt tömegeinek életmódjában, kulturájában és világnézetében.

»Ez az alapja annak, hogy az Októberi forradalom nemzetközi jellegű világméretű forradalom.«

»És ez a gyökere annak a mély rokonszenvnek, amelyet minden ország elnyomottjai éreznek az Októberi forradalom iránt, amelyben felszabadulásuk zálogát látják.«

Az Októberi forradalom áttörte a világ imperializmus frontját és a föld legnagyobb országában hatalomra vitte a szocialista proletáriátust. Az elnyomottak és kizsákmányoltak osztálya az emberiség történelmében először emelkedett uralkodó osztállyá, példájával, lelkesítve a világ proletárjait, ily módon az Októberi forradalom új korszakot nyitott meg a proletár forradalmak korszakát az imperializmus országában. Megsemmisítve a polgári társadalmat, a szocializmus fölépítésének alapját vetette meg. A szocializmus győzelme a Szovjetszövetségben, a hősi sztalin öt éves tervek megvalósítása, a népgazdaság hatalmas fölvirágzása a szovjet földön pozdorjává zúzták a régi »elméletet«, hogy a proletáriátus tehetetlen a polgárság nélkül, hogy a kizsákmányolt tömegek képtelenek megszervezni az állam vezetését.

Az Októberi forradalom nemzetközi jelentősége abban is áll, hogy nemcsak az anyaországokban ingatta meg az imperializmust, hanem a gyarmatokon és a függő országokban is. A proletáriátus nem szabadíthatja föl magát, hogy egyuttal föl ne szabadítaná az elnyomott népeket. Az Októberi forradalom kivétel nélkül felszabadította a cárizmus által leigázott népeket. Az Októberi forradalom jellegzetessége, hogy a kölcsönös bizalom és a különböző nemzetiséghez tartozó munkások és

parasztok testvéri közeledésének zászlaja alatt hajtotta végre Oroszország népeinek nemzeti felszabadítását, de nem a nacionalizmus zászlaja alatt, hanem a nemzetköziiség nevében.

A pártkongresszusokon tartott beszámolóiban Sztalin a nemzetközi helyzet fényes elemzéseit adja és történelmi jóslásokat állít föl, amelyeket az események további folyamata mindenben megerősít.

Az Sz. K. (b) P. XVII. kongresszusán a tőkés országok gazdasági válságát jellemezve Sztalin kiemelte annak hallatlan hosszú tartamát és mélységét. A gazdasági válság az összes tőkés államokat kivétel nélkül magával ragadta és összefonódott a mezőgazdasági válsággal, ami a mezőgazdaság minden ágának lefokozásához vezetett. Az ipari válság a tőkés rendszer általános válsága feltételei mellett köt ki, amikor a tőkés rendszer mindenütt elvesztette azt az erőt, amivel az első világháborúig és az Októberi forradalomig rendelkezett, amikor vele párhuzamosan egy új, magasabb gazdasági rendszer fejlődött ki. Sztalin rámutatott arra, hogy a tőkés országok gyáripára 1933-ban már szemmel láthatóan túlhaladta a válság legmélyebb pontját és sikerült neki a munkások, farmerek, parasztok, gyarmatok és gazdaságilag gyöngé országok rovására megkönnyíteni a gyáripár helyzetét. Elkezdődött az átmenet a válság legmélyebb pontjától a depresszióba, de nem

»közönséges, hanem különös fajtájú depresszióba, amely nem vezet az iparnak újabb föllendüléséhez és fölvirágzásához, de nem is veti vissza azt az ipart annak legmélyebb süllyedési pontjára.«

Ezt az elemzést az Sz. K. (b) P. XVII. és XVIII. kongresszusa között eltelt évek eseményei mindenben megerősítették, 1939 márciusában a XVIII. kongresszuson tartott beszámolójában Sztalin rámutatott arra, hogy a tőkés országok iparának bizonyos fölélnkülése semmiféle virágzásba nem ment át. Ellenkezőleg 1937-től új gazdasági válság indult meg, amely mindenek előtt az északamerikai Egyesült Államokat, majd Angolországot, Franciaországot és egy sor más tőkés államot ragadott magával. Ilymódon anélkül, hogy az elmúlt gazdasági válság útjeit kiheverte volna a tőkés világ új válság előtt állott, amely az 1929—33-asnál sokkal súlyosabb volt.

A tőkés országok számára ez az időszak úgy gazdasági, mint politikai tekintetben komoly mégrázkódtatások időszaka volt. Ezek az évek a depresszió, majd az új gazdasági válság éveit voltak. Ezekben az években a tőkés világ második imperialista háborúba lépett.

A Szovjet Szövetség számára ezek az évek a további emelkedés és virágzás politikai és katonai hatalma erősödésének éveit voltak. Hála a szilárd és áthatatos békepolitikájának a Szovjet Szövetség a nemzetközi politika egyik legfontosabb tényezőjévé vált.

A szocializmus építésének jelenlegi szakaszában, amikor a Szovjet-Szövetség az osztály nélküli szocialista társadalom kiépítésének befejezéséhez és a kommunizmusba való átmenet felé közeledik, Sztalinnek a Párt XVIII. kongresszusán mondott szavai az államról és az értelmiségről, különleges jelentőséget nyernek. Ezek a szavak a dialektikus módszer alkalmazásának legszebb példái.

Sztalin aláhúzza, hogy Engels tétele az állam elhalásáról a szocializmusban helyes, de csak akkor, ha a szocializmus már az összes országokban győzött és nem áll fenn tőkés környezet. Azonban ez a tétel a szocializmusnak csak egy országban való győzelmé esetén nem alkalmazható. Sztalin különösen jellemzi, hogy hogyan változott és fejlődött a szocialista állam szerepe és formája a szocializmus építésének

különböző szakaszaiban. Ma a Szovjet Szövetségben a történelemben teljesen új szocialista államunk van. A helyzet változásával egyidejűleg megváltozott a szocialista állam szerepe is: a hazai kizsákmányolók elnyomásának helyébe a szocialista társadalmi tulajdon védelmének szerepe lépett a népvagyon rablóival szemben. A külellességgel szemben katonai védelem szerepe megmaradt és így megmaradt a Vörös Hadsereg és haditengerészet, valamint a hírszerző és büntető szervek, melyeknek éle a külső ellenség ellen irányul, az általuk kiküldött kémek és rombolók ellen. Az állami szervek gazdasági szervező és kulturális-nevelő szerepe tökéletes kifejezést nyert.

»De a fejlődés itt nem állhat meg. Mi megyünk tovább előre a kommunizmus felé. Megmarad-e nálunk az állam a kommunizmusban is?

»Igen, megmarad, ha nem semmisül meg a tökéletes környezet, ha nem szűnik meg a kívülről jövő katonai támadások veszedelme. Emellett magától értetődik, hogy államunk formái a belső és külső viszonyok változásának megfelelően újból változnak.

»De nem marad meg és elhal, ha megszűnik a tökéletes környezet, ha azt szocialista környezet váltja föl.»

Ezt a lángelméjű szemlést a szovjet államnak a tökéletes környezet feltételeiben fennálló szerepéről és formáiról, jelentőségéről és szükségességéről életünk időszerű követeléseik diktálták. Annak a lebecsülésnek következtében, amit sok párt- és szovjet embernél tapasztalhattunk a polgári állam erejével kémeket és gyilkosokat hozzánk küldő szervek jelentőségével szemben, valamint a szocialista állam katonai és büntető szerveinek nem kellőképpen felfogott értékelése miatt sok mulasztás történt, amelyek lehetővé tették, hogy különböző kártevők beburakodjanak államgépzetünkbe. Ennek a lebecsülésnek az oka a megengedhetetlen gondatlan állásfoglalás az állam szerepének elméleti kérdéseivel szemben. Az ilyen értékeléseknek és gondatlanságoknak Sztalin a szocialista állam szerepének megmagyarázásával véget vetett.

Ugyanilyen nagy jelentősége van annak a jellemzésnek, amelyet Sztalin a szovjet értelmiségről adott Megsemmisítő bírálólatnak vetette alá az értelmiséggel szemben elfoglalt bitang állásfoglalást. A Szovjet Unióban — emeli ki Sztalin — új népi szocialista a néppel szorosan egybefonódott és a népet becsületesen és tisztességesen szolgáló értelmiségünk van. Ezzel az értelmiséggel szemben baráti álláspontot kell elfoglalni, gondoskodni róla és a munkásosztály és parasztság érdekeinek nevében együttműködni vele.

Mint a sztahanov mozgalom megihletője, Sztalin — főfede annak lényegét és jelentőségét, rámutatva arra, hogy az a fejlődés bizonyos fokán a szocialista versengés magasabb formája. Rámutatott arra, hogy a sztahanov-mozgalom nemcsak a munka azon magas termelékenységének sémája, amit csak a szocializmus adhat, hanem arra is hivatott, hogy megteremtse a szocializmusnak a kommunizmusba való átmeneti előfeltételeit. A sztahanov mozgalom, mondja Sztalin

»...a munkásosztály eljövendő kulturális és műszaki felemelkedésének csráit hordja magában és egyedül biztosíthatja a munkának azt a magas termelékenységét, amely szükséges, hogy az átmenetet a szocializmusból a kommunizmusba megkezdhesse és az elmentet a szellemi és testi munka között megszüntethessük.»

Lehetetlen felsorolni és jellemezni mindazokat a kérdéseket, amelyek Sztalin a »Leninizmus kérdései«-ben fölépített és megoldott. Ez a könyv, valamint a marxista-leninista elmélet másik nagy műve az »Sz. K./b/P. történetének rövid tanfolyama«, amely Sztalin személyes részvételével és vezetése mellett készült, a marxizmus-leninizmus igazi tudománytára a teremő marxizmus remekműve

A leninizmus kérdéseinek jelentősége a Bolsevik Párt történetére valóban felbecsülhetetlen Sztalin e könyvbé foglalt cikkei és beszédei a Párt ellenségeinek szélezésében a legnagyobb szolgálatot tették. Sztalinnak ez a könyve »fegyvert adott akkor és fölfegyverzi ma is az egész világon a bolsevikokat a marxista-leninista elmélet éles fegyverével«.

Sztalin cikkei és beszédei: »A jobboldali veszély az Sz. K./b/P.-ben«, »A jobboldali elhajlás az Sz. K./b/P.-ben«, »A Szovjet Szövetség agrárpolitikájának kérdéseire« stb. leálcázták a tőkés rendszer visszaállítóinak jobboldali kapiutáni gyakorlatát

Sztalin cikkében és beszédeiben leálcázza és vesszőzi a megalkuvók dogmatikus és idézeti »marxizmusát«, akik ragaszkodtak a marxizmus minden betűjéhez, de elárulták annak szellemét. A marxizmus élő tudomány és mint ilyen szüntelenül fejlődik és gazdagodik az osztályharc új tapasztalatainak alapján. Sztalin »A Sz. K./b/P. rövid történetében« arra tanít, hogy a marxista-leninista elmélet elsajátítása nem azt jelenti, hogy annak összes képleteit meg kell tanulni és azokhoz göresösen ragaszkodni. A marxista-leninista elmélet elsajátítása azt jelenti, hogy azt képesek vagyunk fölhasználni a forradalmi mozgalom gyakorlati kérdéseinek megoldására, képesek vagyunk magát az elméletet tovább fejleszteni, nem riadva vissza attól sem, ha annak bizonyos elavult tételeit és következtetéseit újakkal helyettesítjük, amelyek az új történelmi helyzetnek megfelelnek. A marxista-leninista elmélet nem dogma, hanem a cselekvés vezérelve.

A »leninizmus kérdései« a teremő, élő és tudományos marxizmus remekműve. Rendkívüli példája annak, hogyan kell fölhasználnunk a dialektikus módszert és azt az osztályharc különböző feltételei mellett kell alkalmaznunk.

»Tanítás nélkül mondhatjuk, hogy Engelsz halála óta kizárólag Lenin, ez az óriási elméleti tudós és Lenin után Sztalin és Lenin más tanítványai voltak az egyedüli marxisták, akik a marxista elméletet előre vitték és azt a proletáridtus osztályharcának új viszonyai között új tapasztalatokkal gazdagította.

»S éppen azért, mert Lenin és Lenin tanítványai a marxista elméletet előre vitték, a leninizmus: a marxizmus továbbfejlesztése, a marxizmus a proletáridtus osztályharcának új viszonyai között, az imperializmus és a proletár forradalmak korszakának marxizmusa a föld egyhatod részén győzelmes szocializmus korszakának marxizmusa.

»A bolsevikok pártja 1917 októberében nem győzhetett volna, ha vezető kérdései nem sajátították volna el a marxizmus elméletét, ha nem tanulták volna meg azt, hogy ezt az elméletet a cselekvés vezérfonának tekintsék, ha nem tanulták volna meg a marxizmus elméletét előre vinni a proletáridtus osztályharcának új tapasztalataival gazdagítva azt.« (Az Sz. K. (b) P. rövid története.)

»A leninizmus kérdéseiben« összpontosult és leszűrődött a Bolsevik Párt hősi történetének óriási tapasztalata, a szocialista társadalomnak

főlépítéséért folytatott harc huszéves tapasztalata. Az emberiség története nem ismer ilyen gazdag tapasztalatokat. Egyedül Sztalin lángelméje volt képes arra, hogy megbirkózzék ezzel az óriási anyaggal, amely állandóan fejlődött, hogy azt áttanulmányozza és általánosítsa. Ezért »A leninizmus kérdései« az emberiség egyik legértékesebb műve, a bölcsesség és a cselekvés vezérfonalának kimeríthetetlen forrása nemcsak a Szovjetunió dolgozói, hanem az egész világ dolgozói számára.

HOGYAN TANULJUK A MARKSZIZMUST

Az alábbi előadást a közelmúltban elhunyt Kalinin M. I. 1958. december 25-én tartotta a tanítók gyűlésén.

Elvtársak, sokat emlegetik nálunk manapság a marxizmus-leninizmus forradalmi elméjének és a bolsevik párt történetének tanulmányozását. A hangsúly azon van, hogy megismerjük az elmélet lényegét, hogy megtanuljuk annak gyakorlati alkalmazását, hogy főhasználjuk Pártunk forradalmi harcainak tapasztalatait.

A »Szovjet Szövetség Kommunista (bolsevik) Pártja Történetének Rövid Tanfolyama«-t olvasva gyönyörködtem annak mélységében, a gondolatok világosságában, az előadás egyszerűségében, de ma már semmire sem tudunk szőszert vizszárazni. Elfejtettem. Azonban nem is az a fontos, hogy megjegyezzük a dolgokat, hanem hogy fölfogjuk, megértjük őket.

A marxista-leninista elmélet nem egy hit jelképe, nem dogmák gyűjteménye, hanem cselekvésünk vezérfonala. Amikor egyesek a marxizmus-leninizmus tanulmányozásáról beszélnek, azt mondják: »Ez elmélyedés«, »Külörfős elmélyedés« stb. De tudnunk kell, hogy a marxizmus-leninizmusban nem a betű a fontos, hanem annak lényege, forradalmi szelleme.

Mit jelent: Teljes egészében elsajátítani a marxizmust-leninizmust? Mit kell ez alatt érteni? Vajon a marxizmus-leninizmus egész bölcsességének szőszertit tanulását a már kész képzetek és következtetések formájában? Vagy ezt úgy kell értenünk, mint a marxizmus-leninizmus lényegének tanulmányozását és mint annak a művészetét, hogy ezt az elméletet a társadalmi politikai és magánéletben cselekedeteink vezérfonalává alkalmazzuk? Az utóbbi pontosabb helyesebb és fontosabb, mert a marxizmus-leninizmus alapját képezi. És ha a marxizmus-leninizmus elsajátításáról van szó, ez azt jelenti, hogy az elmélet mozgásában szemléljük.

A marxizmus-leninizmust ötbékevéből mindenki megtanulhatja, de lényegét elsajátítani és helyes alkalmazását megtanulni — már nehezebb. Sok öreg munkást ismerek, akik résztvettek a politikai harcokban. Vajon ők ugyanúgy tanulták az elméletet, mint önök? Nem volt meg azoknak még a Pártunké »Rövid Tanfolyama« sem. Nagyon kevés lehetőségük nyílt az elmélet rendszeres tanulmányozására. Elolvastak talán egy tucat forradalmi írást — ez volt az egész. És mégis a gyakorlatban meglehetősen jól alkalmazták a marxizmust-leninizmust. Ezen elmélet zászlaja alatt milliók haladtak és haladnak ma is.